

Föreningen Sveriges Habiliteringschefer

Rikstäckande nätverk för barn- och ungdomshabiliteringen i Sverige. Grundad 1994

Kvalitetsdagar för svensk barn- och ungdomshabilitering

11-12 maj 2006
Aros Congress Center, Västerås

Presentation av seminarier och posters

- Landstinget Dalarna
- Landstinget Gävleborg
- Landstinget i Uppsala län
- Landstinget Västmanland

Tvärsektionen

Välkommen till Kvalitetsdagar för Svensk barn- och ungdomshabilitering!

Den 11 och 12 maj 2006 genomförs nya och spännande kvalitetsdagar, för Svensk barn- och ungdomshabilitering, i Västerås.

Detta blir den tredje konferensen som samlar habiliteringspersonal och andra intresserade. Denna gång är temat ”**Delaktighet och Evidens**”.

Kvalitetsdagarna arrangeras av Föreningen Sveriges Habiliteringschefer i samverkan med habiliteringarna inom Fyrklövern (Landstingen i Dalarna, Gävleborg, Uppsala län och Västmanland) och Tvärsektionen inom svensk barn- och ungdomshabilitering.

Konferensen ska ge möjlighet att

- följa upp och stimulera kvalitetsprojekt inom svensk habilitering
- utbyta erfarenheter mellan barn- och ungdomshabiliteringar i landet
- stimulera det tvärprofessionella arbetet
- visa vägen för svensk habilitering i framtiden

Samspel i Spelhålan - datorspel för ungdomar med och utan funktionshinder**1**

Syftet med projektet var att skapa en gemensam fritidsaktivitet för ungdomar med och utan funktionshinder. Tanken var att datorspel, som utgör en viktig del av ungdomskulturen, skulle kunna vara den gränsöverskridande aktiviteten som skulle kunna få ungdomar med olika förutsättningar att ha kul tillsammans. För detta syfte har vi på Häggviks Gymnasium, som är en gymnasiesärskola, byggt upp en spelhåla med fem olika spelstationer.

Datum: Torsdag 11 maj 15:20-15:40

Föreläsare: Cecilia Olsson, Forskare, Stiftelsen ALA, RFUB, Stockholm.
Lars Thorsell, Rektor, Häggviks gymnasium, Sollentuna

Ska vi leka – samspel mellan barn med rörelsehinder och deras kamrater**2**

"Ska vi leka" är ett projekt med medel från Specialpedagogiska institutet som pågått under 2005. Projektet belyser samspelet mellan rörelsehindrade barn och deras jämnåriga i förskole- och skolmiljö. Barnen, föräldrar och personal kring barnen i hemmiljön har under flera år beskrivit samspel med jämnåriga eller kamratkontakt som ett problem.

Datum: Torsdag 11 maj 15:45-16:05

Föreläsare: Helena Wandin, Leg. logoped, Orsa
Anna Ås, Specialpedagog, Folke Bernadottehemmet, Uppsala

Delaktighet som social process – om rörelsehindrade barns kamratrelationer**3**

Social delaktighet är en central fråga för målet med en inkluderande förskola/skola. En rad frågor kan emellertid ställas när det gäller barn med funktionshinder och inklusion i förskola/skola. Vilken typ av delaktighet utvecklas i olika aktiviteter och sammanhang och hur upplevs den? Vad händer i det faktiska samspelet?

Datum: Torsdag 11 maj 16:10-16:30

Föreläsare: Irene Nordström, Fil. Dr. Leg. psykolog, Habiliteringens forskningscentrum, Örebro

Delaktighet och livskvalitet hos barn med cerebral pares**4**

En undersökning vars syfte var att ta reda på hur omgivningen kan förändras för att förbättra livskvalitet och delaktighet i samhället för barn med cerebral pares (CP) som är 8-12 år i Västra Götaland och Halland.

Barn med CP har större svårigheter än andra när det gäller sociala relationer, utbildning och framtida arbete även om det finns lagar och system för att underlätta för personer med funktionshinder.

Datum: Torsdag 11 maj 16:35-16:55

Föreläsare: Malin Carlsson, AT-läkare, Doktorand, Göteborg

5 Att vara förälder– vikten av att kunna påverka sin livssituation

I tidigare studier av föräldrar till barn med intellektuella funktionshinder har vi funnit att mammor till dessa barn löper en ökad risk att drabbas av depression jämfört med normal utvecklade barn (Olsson & Hwang, 2001; Olsson & Hwang, 2002). Majoriteten av mammorna mådde dock väl och vi undrar vad som skiljer de föräldrar som anpassar sig väl ifrån de som mår dåligt.

Datum: Torsdag 11 maj 15:20-15:40

Föreläsare: Malin B Olsson, Leg. psykolog, Fil.Dr., Psykologiska Institutionen
Göteborgs Universitet

6 "Det stora är ju att man fått barn" - elva pappor berättar

I en studie som är en del av ett avhandlingsarbete intervjuades elva fäder om föräldrablivandet när det nyfödda barnet fått en diagnos. Syftet var att beskriva och belysa upplevelsen av föräldraskapet, upplevelsen av stöd och behovet av stöd. Studien har en hermeneutisk fenomenologisk ansats, vilket i korthet innebär en tolkande beskrivning av människors livsvärld.

Datum: Torsdag 11 maj 15:45-16:05

Föreläsare: Elisabeth Lundström, Specialpedagog, Doktorand, Lärarhögskolan,
Stockholm

7 Att ge syskon utrymme – om utveckling av hälsofrämjande stöd till syskon

Familjer som har barn med funktionshinder har en mer utsatt situation än andra barnfamiljer. Det gäller inte enbart föräldrar utan i lika hög grad syskon. Trots detta är inte syskonens situation lika uppmärksammas som föräldrarnas. Det finns få interventionsstudier där syskon ingår, liksom få studier där syskonen själva intervjuas om hur de ser på syskonrelationen. Vår undersökning har därför inriktats på att studera effekter av en intervention sedda ur syskonens perspektiv.

Datum: Torsdag 11 maj 16:10-16:30

Föreläsare: Ingrid Nordgren, Projektansvarig, Barn- och ungdomshabiliteringen,
Uppsala

8 Föräldrars upplevelser av att hemma vårda barn med stora medicinska behov

Utvecklingen inom sjukvården har gjort det möjligt för ett ökande antal för tidigt födda barn och barn med medfödda skador att överleva. En konsekvens har blivit att det nu finns en grupp barn som behöver avancerad medicinsk vård för sin fortsatta levnad. Högteknologi och avancerad vård som tidigare bara förekom på intensivvårdsavdelningar på sjukhus har nu blivit rutin i barns hem.

Datum: Torsdag 11 maj 16:35-16:55

Föreläsare: Barbro Nordin, Leg.sjuksköterska, Uroterapeut, Kolbäckens habilitering,
Umeå

Möjligheter och hinder för barn att vara delaktiga inför en intervention**9**

Delaktighet i interventionsprocessen är viktig för barn med funktionshinder. I denna studie har barn, föräldrar och habiliteringspersonal intervjuats och instrument, som kartlägger aktivitetsbehov, analyserats och prövats i syfte att öka förståelsen och identifiera möjligheter och hinder för barn med motoriska-, kommunikations- och eller kognitiva svårigheter att vara delaktiga i kartläggningsfasen inför en intervention.

Datum: Torsdag 11 maj 15:20-15:40

Föreläsare: Helene Lidström, Predoktorand Karoliska institutet, Leg. arbetsterapeut, Folke Bernadottehemmet, Uppsala

Guidning för att äta – aktivitet och delaktighet vid Rett syndrom**10**

Måltiderna är oftast meningsfulla och högt motiverande för personerna med RS och de har i samband med dessa en möjlighet att övervinna svårigheterna med t ex stereotypier och dyspraxi.

Syftet är att undersöka om och hur guidning, i kombination med verbal förstärkning och inaktivering av ej använd hand, i matsituationen påverkar egenaktivitet och delaktighet hos personer med Rett syndrom.

Datum: Torsdag 11 maj 15:45-16:05

Föreläsare: Inga Qvarfordt, Leg. arbetsterapeut, Rett Center, Frösön

Ungdomars delaktighet i habiliteringsarbetet**11**

Delaktighet är ett centralt och viktigt begrepp. Det är angeläget att så tidigt som möjligt medvetandegöra barnet och ungdomen om sin situation och sina förutsättningar. Hur arbetar vi med ungdomarna för att medvetandegöra dem om sin situation och sitt funktionshinder?

Datum: Torsdag 11 maj 16:10-16:30

Föreläsare: Agneta Nilsson-Lohse, Områdesledare, Kurator, Barn- och ungdomshabiliteringen, Karlstad. Britta Lind, Kurator. Beta Vernardsdóttir, Leg. arbetsterapeut

Samtal mellan habiliteringspersonal och barn med cerebral pares**12**

I en studie studeras samtal mellan sjukgymnaster och barn och mellan logopedier och barn i en interventionskontext. Studien är en del i ett avhandlingsarbete med det övergripande syftet att studera hur omgivningen samtalar med barn med rörelsehinder. Samtliga barn har en cerebral pares.

Datum: Torsdag 11 maj 16:35-16:55

Föreläsare: Pernille Holck, Leg. logoped, Doktorand, Avd f logopedi, foniatri & audiologi Universitetssjukhuset, Lund

13 Hur hanteras ambivalens i vården av de för tidigt födda barnen?

Syftet med avhandlingen är att undersöka hur vårdpersonal vid en neonatalavdelning hanterar ambivalens. Mycket forskning om neonatalvården och dess etiska problem har en normativ prägel. Inom det bio-medicinska området ställs ofta frågan kring ett "bör": Vem bör bestämma i dessa frågor? Bör barn med svåra missbildningar ges vård? Få studier visar emellertid hur de svåra avvägningarna går till i praktiken och hur de livsavgörande besluten faktiskt fattas.

Avhandlingen bygger på data från ett fyra månader långt fältarbete vid en neonatalavdelning i Sverige. Här studerades personalens och föräldrarnas vardag vid avdelningen genom observationer och intervjuer. Samarbetet på vårdsalar, i fikarum och vid förlossningar studerades. Rapporter och möten studerades. Längre händelsekedjor och processer kring olika barn dokumenterades och ett flertal intervjuer genomfördes som uppföljning på observerade händelser. Mycket av data kretsar kring vad man kan kalla "gråzonsbarn". Här framträder personalens ambivalens tydligt genom resonemang om det liv barnen lever och kan förväntas leva och genom det lidande de utsätts för genom neonatalvården. Resonemang om föräldrarnas och eventuella syskons situation jämfört med barnets situation vittnar om ambivalens hos personalen. Analysarbetet är inspirerat av grundad teori-metoden som Glaser & Strauss utvecklat.

Datum: Torsdag 11 maj 17:15-18:00

Föreläsare: Karin Götlind, Fil. Dr i sociologi, Centrum för handikappforskning, Institutionen för folkhälsa och vårdvetenskap, Uppsala Universitet

AKKTIV-projektet: AKK-Tidig Intervention**14**

AKKTIV-projektet som genomförs i samarbete mellan lokal och regional habiliteringsverksamhet i Göteborg, avser att ge tidigt stöd till barn med omfattande kommunikationssvårigheter i första hand genom att utbilda deras föräldrar.

Datum: Fredag 12 maj 10:35-10:55

Föreläsare: Gunilla Thunberg, Leg. logoped, Doktorand i lingvistik, DART – västra Sveriges kommunikations- och dataresurscenter, Göteborg
Anna Carlstrand, Leg. logoped, Habiliteringen Centrum, Göteborg

Äta för lite, för mycket, för ensidigt. Föräldrakurs om autism och mat**15**

På senare år har det blivit allt tydligare för oss på Autismcenter Syd, Stockholm, hur vanligt det är att barn och ungdomar med autismspektrumstörningar har problem med mat och ätande. Att inte äta regelbundet, äta så fort man kommer åt eller att äta väldigt ensidigt påverkar näringstillförsel, humör, koncentration, vikt, och inte minst familjeliv.

Datum: Fredag 12 maj 11:00-11:20

Föreläsare: Marjana Tornmalm, Leg logoped, Autismcenter Syd, Stockholm

Utvärdering av beteendeterapeutisk intensivträning vid autism**16**

Sedan mitten av 1990-talet har förskolebarn med autism erhållit intensivbehandling enligt beteendeterapeutisk modell på barn och ungdomshabiliteringen i Uppsala län. Arbetsmetoden är grundad på inlärningspsykologisk metodik, baserad på aktuell forskning (NRC 2001, Mångsidiga intensiva insatser, 2004). Arbetssättet på autismsmottagningen är anpassat till svensk förskoleverksamhet och sker integrerat som en del i den ordinarie habiliteringsverksamheten.

Datum: Fredag 12 maj 11:25-11:45

Föreläsare: Josefin Mannberg, Leg. psykolog, Barn- och ungdomshabiliteringen, Uppsala.
Gunilla Bromark, Leg. psykolog, Barn- och vuxenhabiliteringen, Tierp

Samspel i fokus: tidig intervention för barn med autism och deras föräldrar**17**

Behandlingsmodellens syfte har varit att, utan tillskapande av nya resurser, ge föräldrar till förskolebarn med autism verktyg som underlättar och utvecklar samspelet mellan dem och barnet.

Behandlingsmodellens intention har varit att integrera tre ”spår” som har löpt parallellt i tiden med syfte att komplettera och förstärka varandra;

Datum: Fredag 12 maj 11:50-12:10

Föreläsare: Lilian Scherp, Leg. psykolog, Leg. psykoterapeut, Specialist i klinisk psykologi, Barn- och ungdomshabiliteringen, Örebro
Britta Ahlroos-Hedman, Leg. logoped, Barn- och ungdomshabiliteringen, Örebro
Susanne Good, Specialpedagog, Barn- och ungdomshabiliteringen, Örebro

18 Utveckling av modell för utbildning av team i att använda ICF-CY

Planering och genomförande av en utbildning av team i att använda ICF och den utarbetade barnversionen, ICF-CY, bör ske med hänsyn både till verksamheternas resurser och till Socialstyrelsens och regeringens uttalade krav på enhetlig informationsstruktur och öppen redovisning av information inom vård och omsorg.

Datum: Fredag 12 maj 10:35-10:55

Föreläsare: Mia Pless, Lektor, Postdoc, Mälardalens högskola, Västerås

19 ICF-relaterad modell för klassifikation av habiliteringsåtgärder

Idag beskrivs eller noteras åtgärder/insatser i många sammanhang och situationer inom svensk barn- och ungdomshabilitering. Vid beskrivning av åtgärder skiljer sig terminologin mycket åt då det inte finns enhetliga och professionsövergripande benämningar för och grupperingar av åtgärder som utförs inom barn- och ungdomshabilitering.

Datum: Fredag 12 maj 11:00-11:20

Föreläsare: Anita Nyquist, Verksamhetsutvecklare, Leg. sjukgymnast, Barn- och ungdomshabiliteringen, Karlstad

20 ICF som stöd i planering och utvärdering av habilitering

ICF, internationell klassifikation för att beskriva funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa, ligger till grund för planering och utvärdering kring enskilda barn och ungdomar men också för hela verksamheten i Västerbotten. Vi har valt en modell för uppföljning och utvärdering av verksamhetens effektivitet som är integrerat i arbetet med individuell planering. I planeringen för varje barn och ungdom utgår vi från den struktur och det synsätt som finns på funktionstillstånd och funktionshinder i ICF. Vi använder också de olika komponenterna/perspektiven i ICF som en struktur för att beskriva vilka förändringar som sker inom de områden där stöd och hjälp önskas.

Datum: Fredag 12 maj 11:25-11:45

Föreläsare: Carina Folkesson, Habiliteringschef, Kolbäckens habilitering, Umeå
Birgit Rösblad, Leg. sjukgymnast, Docent, Kolbäckens habilitering, Umeå

21 Erfarenheter från införandet av CPUP i Borås - hur vi fick till det

Sedan 2004 använder vi vid Habiliteringen Södra Älvsborg ett vårdprogram med en standardiserad uppföljning med status och röntgen. Det centrala i CPUP-programmet är att status och röntgenkontroll bedöms tillsammans och åtgärderna bestäms utifrån detta. Var för sig ger de inte tillräcklig vägledning för att förhindra luxation.

Datum: Fredag 12 maj 11:50-12:10

Föreläsare: Caroline Martinsson, Leg sjukgymnast, Habiliteringen Björkängen, Borås

Användning av feed-back inom pediatrik sjukgymnastik**22**

Motoriskt lärande består av samverkande explicita och implicita processer som leder till skickligt rörelseutförande. Övning och feed-back anses viktiga för motoriskt lärande. Yttre feed-back eller tilläggsfeed-back delas in i vetskap om resultat (knowledge of result/ KR) och vetskap om utförande (knowledge of performance/ KP).

Datum: Fredag 12 maj 10:35-10:55

Föreläsare: Cathrine Johansson, Leg. sjukgymnast, Barn- och ungdomshabiliteringen, Kalmar

Kroppsutfattning hos ungdomar med Cerebral Pares**23**

När kroppen under tonårstiden genomgår stora fysiska förändringar hamnar den lätt i fokus. Media lyfter fram den unga, smärta och vältränade kroppen som ett ideal och bidrar till ytterligare fokusering. Med vissa funktionsnedsättningar måste ungdomar ta hänsyn till kroppens behov av att hållas i trim. Det finns en risk att i mötet med dessa ungdomar alltför mycket betonas det som inte fungerar. Kroppen blir då ett problem - i värsta fall ett objekt.

Datum: Fredag 12 maj 11:00-11:20

Föreläsare: Görel Råsmark Hammar, Leg. sjukgymnast, Barn- och ungdomshabiliteringen, Oskarshamn

Funktionell träning för barn med cerebral pares – ett ekologiskt synsätt**24**

Målet för denna pilotstudie var att utvärdera effekten av nätverksbaserad funktionell träning för en grupp förskolebarn med cerebral pares (CP) med avseende på måluppfyllelse, grovmotorisk utveckling, funktionella färdigheter i vardagen och upplevt hjälpbehov. Ett annat syfte var att studera om föräldrars upplevelse av familjecentrering samt om hela nätverkets upplevelse av kompetens och delaktighet i träning och målsättning förändrades efter utbildning och kontinuerlig handledning.

Datum: Fredag 12 maj 11:25-11:45

Föreläsare: Lena Ekström Ahl, Leg. sjukgymnast, MSc, Barn- och ungdomshabiliteringen, Uppsala

Mattias Lilja, Leg. sjukgymnast, Barn- och ungdomshabiliteringen, Uppsala

Elektrisk stimulering under aktiv rörelse, behandling för barn med CP**25**

Cerebral pares är den vanligaste orsaken till rörelsehinder hos barn. Skadan påverkar på olika sätt barnets möjligheter till erfarenhet och utveckling samt delaktighet i samhället. Normal gångutveckling kan påverkas av muskelsvaghet, spasticitet, kontrakturer, koordinationssvårigheter, försämrad motorisk inlärningsförmåga mm. Elektrisk stimulering kan användas för styrketräning, mot spasticitet och kontrakturer, för motorisk inlärning mm.

Datum: Fredag 12 maj 11:50-12:10

Föreläsare: Pia af Ekenstam, Leg. sjukgymnast, MSc, Länsteamet Barn- och ungdomshabiliteringen, Linköping

26 När barnet inte vill äta, granskning av ett problem område inom habilitering

Barn med ätproblem utgör en heterogen grupp och deras svårigheter kan grovt delas in i två områden: barnet har nedsatt munmotorik eller barnet är ointresserat av att äta. Till den första gruppen hör många barn med neurologiska funktionsnedsättningar, bl.a. cerebral pares där oralmotorisk påverkan hindrar barnet att utveckla sin ätmotorik. Avvikande ätbeteende kan förklaras psykologiskt som en känslomässig reaktion. På Folke Bernadottehemmet (FBH) utreds och behandlas barn med ätproblem av ett tvärprofessionellt team, Matlaget.

Datum: Fredag 12 maj 13:15-13:35

Föreläsare: Ingall Ek, Leg. logoped, Folke Bernadottehemmet, Uppsala

27 Kartläggning av tidsuppfattning hos barn med funktionshinder

Det finns en stor efterfrågan på tidshjälpmiddel som handikapphjälpmedel idag. Flera utvecklingsprojekt och forskningsarbeten påvisar nyttan av dessa hjälpmedel för ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning/begåvningshandikapp. Det finns mycket som talar för att många barn och ungdomar med andra funktionshinder t ex neurologiska funktionshinder som ADHD, har liknande svårigheter och skulle vara hjälpta av anpassat stöd inom området. Ett material för Kartläggning av Tidsuppfattning; KaTid, har utvecklats och prövats på 61 sexåringar utan funktionshinder

Datum: Fredag 12 maj 13:40-14:00

Föreläsare: Gunnel Janeslätt, Leg. arbetsterapeut, Doktorand, Centrum för Klinisk Forskning i Dalarna, Falun

Irene Alderman, Specialpedagog, KOM-X, Psykiatri och Habilitering, Gävle.

Manual Ability Classification System, MACS: för barn med cerebral pares 28

Manual Ability Classification System, MACS, är en ny klassifikation som kan användas för att beskriva hur barn med cerebral pares använder sina händer för att hantera föremål. MACS är en klassifikation med fem nivåer, avsedd att användas med barn mellan 4 – 18 år. Klassifikationen syftar till att spegla barnets typiska förmåga, inte barnets maximala kapacitet. MACS har ett funktionellt perspektiv och är konstruerad för att passa barn med olika former av cerebral pares. MACS är utvecklat i samarbete med CanChild, Mc Master University, och är tänkt att motsvara den grovmotoriska klassifikationen Gross Motor Function Classification System (GMFCS).

Datum: Fredag 12 maj 13:15-13:35

Föreläsare: Ann-Christin Eliasson, Docent, Leg. arbetsterapeut, Handikapp och Habilitering, Stockholm.

HEFa – Hälsouppföljning av barn och ungdomar med CP**29**

En uppföljningsmodell HEFa har tagits fram i samarbete med Hälsouniversitetet i Linköping för att beskriva olika kvalitetsdimensioner så som barnets hälsa och fungerande sett ur de olika yrkesgrupperna och familjens/barnets perspektiv vid väsentliga nyckelåldrar under uppväxten. Familjens upplevelse av habiliteringsprocessen och habiliteringens åtgärder beskrivs också i modellen. Målet med HEFa är att få en beskrivning av hela populationen barn med CP och att säkerställa att habiliteringens uppföljning av barn blir jämlik och tillgänglig för alla.

Datum: Fredag 12 maj 13:40-14:00

Föreläsare: Birgitta Öberg, Professor, Leg. sjukgymnast, Avdelningen för sjukgymnastik, Institutionen för Hälsa och Samhälle, Linköping

30 Från lekotekarie till specialpedagog inom habiliteringen

Specialpedagoger har vuxit fram ur förskollärares arbete i lekoteken under 1960-talet. Lekotekarier, arbetade med lekstimulans och. När barn- och ungdomshabiliteringar utvecklades införlivades lekoteken. Pedagogens betydelse för barnens utveckling genom lek- och gruppverksamhet och för utveckling av förskolepersonalens kompetens framhölls. Förskolekonsulenter handledde förskolans personal, gav råd och stöd till föräldrar, individuell lekstimulans, gruppverksamhet och lekrådgivning visar en studie av Lindberg, 1994.

Datum: Fredag 12 maj 13:15-13:35

Föreläsare: Kerstin Åman, Universitetsadjunkt i pedagogik vid Mälardalens högskola, Doktorand vid Stockholms universitet
Marianne Lindberg, Specialpedagog

31 Neuropsykiatrisk utredning av döva barn – en samverkansmodell

Vid dövhet och grav hörselskada hos barn och ungdomar är det ofta svårt att skilja ut vilka beteende- och inlärningsproblem som härrör från hörselskadan, vilka som beror på funktionshinder inom det neuropsykiatriska området och vad som är miljöbetingat. Utgående från en brist på adekvata neuropsykiatriska utredningsmöjligheter för barn och ungdomar med dövhet eller grav hörselskada i Stockholms län har en samverkansmodell för utredning prövats under perioden 1999-2003.

Datum: Fredag 12 maj 13:40-14:00

Föreläsare: Anna Liljestrånd, Leg. psykolog, Specialpedagogiska institutet, Resurscenter för tal och språk, Sigtuna.
Gunilla Turesson-Morais, Leg. psykolog, Specialskolemyndigheten, Manillaskolan, Stockholm.
Berit Lagerheim, Barnpsykiater och konsult i neuropsykologi

1. Fyrklöverns basutbildning för habiliteringspersonal

De fyra landstingen inom Fyrklöverna har skapat en basutbildning som vänder sig till relativt nyanställd habiliteringspersonal. Syftet med utbildningen är att ge

- grundläggande habiliteringskunskap i ett tvärvetenskapligt perspektiv,
- ett historiskt perspektiv på habiliteringsverksamhet, dess kännetecken och plats i samhället,
- möjlighet till gemensam reflexion kring synsätt och arbetssätt,
- introduktion till arbetsmodeller för samverkan med brukare och andra,
- orientering om grundläggande litteratur samt
- stimulans till egen fördjupning inom habiliteringsområdet.

Presentatör: Lena Hedman Carlsson, Specialpedagog, Barn- och ungdomshabiliteringen, Östhammar

2. Tvärsektionen

Tvärsektionen utgörs av nationellt valda representanter för tio yrkesgrupper inom Barn- och ungdomshabilitering. Vi utgör en nationell referensgrupp för svensk Barn- och ungdomshabilitering, ett nätverk med utbyte av kunskap och erfarenheter.

Tvärsektionen (TS) bildades 1982.

3. Organisationsutveckling inom BUH – konsekvenser av det salutogena perspektivet

Inom Barn- och ungdomshabiliteringen i Region Skåne arbetar vi sedan några år tillbaka systematiskt med att genomföra en habilitering som bygger på ett salutogent, hälsoinriktat, synsätt. Detta perspektiv innebär att verksamheten ska vara begriplig, hanterbar och meningsfull för barnen/ungdomarna och föräldrarna. En förutsättning för detta är att verksamheten är begriplig, hanterbar och meningsfull även för medarbetarna.

Presentatör: Eva Svensson, Enhetschef, Leg. arbetsterapeut, Barn- och ungdomshabiliteringen, Hässleholm.

Anette Wennström, Utvecklingssamordnare, Leg. sjukgymnast, Regionsjukhuset, Lund

4. Introduktionsprogram för nyanställda inom BUH i Region Skåne

Syftet med att införa ett introduktionsprogram är att ge den nyanställda/e ett överblick över verksamheten och arbetsuppgifterna samtidigt som man rustar henne/honom med verktyg för att klara arbetet. Arbetsområdet är komplext och som ny behöver man såväl information och ökad kunskap som hjälp och stöd för att se sammanhangen och förstå den egna yrkesrollen.

Presentatör: Anette Wennström, Utvecklingssamordnare, Leg sjukgymnast, Barn- och ungdomshabiliteringen, Region Skåne

5. Macholäger – ett försök att tänja gränser

Syftet var tredelat i detta projekt:

Att ge tonåringar och unga vuxna med Duchenne´s muskeldystrofi (DMD) möjlighet att dels träffa andra i liknande livssituation och dels att få prova nya fritidsaktiviteter i ett tryggt sammanhang.

Att enbart engagera män som medverkande personal i lägret med tanke på att alla deltagarna är av pojkar/män.

Att låta personal från Barn- och ungdomshabiliteringen och personal från Vuxenhabiliteringen i Region Skåne få prova ett gemensamt projekt och samarbeta över de administrativa gränserna.

Presentatör: Anders Petersson, Fritidskonsulent, Barn- och ungdomshabiliteringen, Lund.
Connie Svensson, Barnskötare, Barnhabiliteringscentrum, Lund.
Per Sköldbeck, Fritidskonsulent, Barn- och ungdomshabiliteringen, Ängelholm

6. Projekt Raggabil

En motorklubb och fritidsförening i Skåne har tillsammans med ungdomar från Barn- och ungdomshabiliteringen dragit igång Projekt Raggabil.

Målet för projektet är att ställa bilen i ordning inom ramen för ett socialt sammanhang och skapa meningsfull fritid efter ungdomarnas intresse.

På hemsidan - www.wnmail.se/projektraggabil - finns dokumentering av projektet.

Presentatör: Gregory Jakobsson, Informatör, Barn- och ungdomshabiliteringen, Lund.
Anders Petersson, Fritidskonsulent, Barn- och ungdomshabiliteringen, Lund

7. Cirkus - en annorlunda träningsform för barn och ungdomar inom habiliteringen

Syftet var dels att undersöka hur barn upplever cirkusträning, dels att undersöka om och hur erfarenheterna från denna träning skulle kunna användas för att utveckla Barn- och ungdomshabiliteringen (BoU) inom Region Skåne.

15 barn i åldern 9-12 år från flera olika barnhabiliteringsenheter deltog i träningen. Barnen var indelade i två grupper. De hade olika funktionsnedsättningar som cerebral pares, utvecklingsstörning, muskelsjukdom, autism och svår DAMP.

Presentatör: Anette Wennström, Utvecklingssamordnare, Leg sjukgymnast, Barn- och ungdomshabiliteringen, Region Skåne.

Björn Harrysson, Utvecklingssamordnare, FoU, Habilitering och Hjälpmedel, Region Skåne.
Katarina Lauruschkus, Leg sjukgymnast, Barn- och ungdomshabiliteringen, Lund

8. AKK med hjälp av pektdatorer för barn med autism

Syftet med den aktuella studien är att öka kunskapen om hur förskolebarn med autism kan använda en pektdator som AKK, samt att beskriva hur ett sådant hjälpmedel kan anpassas och introduceras för barnet och dess omgivning. Tre pojkar med autism i åldrarna 3:5-4:0 fick under hösten 2003 var sin pektdator att användas i den vardagliga kommunikationen.

Presentatör: Anja Morell, Leg. logoped, DAHJM Dataresurscenter, Lund

9. Kompensatoriska datorhjälpmedel för elever med dyslexi

Som ett led i att underlätta skolgången för elever med dyslexi har detta projekt genomförts. Elever från åk 3 t o m gymnasiet har deltagit. Arbetet har skett i samverkan med elevens specialpedagog, som fått utbildning om programmen. Eleverna har fått prova fem - sex kompensatoriska program - 10 Fingrar, ViTal, Saida, Stava Rätt 3, C-Pen 10 samt WordFinder 8. Träningen av programmen har skett tre gånger/vecka under en fyraveckorsperiod.

Presentatör: Gunvor Damsby, Leg. logoped, SKED (Skånes Kunskapscenter för Elever med Dyslexi), Lund

10. PEGS en möjlighet att öka intervention i dagliga aktiviteter

I mitt arbete som arbetsterapeut på Folke Bernadottehemmet, Uppsala möter jag barn/ungdomar med inlärningssvårigheter. COPM (Canadian Occupational Performance Measure) är ett sätt att kartlägga barnets/ungdomens problem att utföra dagliga aktiviteter. Min erfarenhet är att det kan vara svårt för barnet/ungdomen att själv uttrycka sina problem.

Presentatör: Anette Sondell, Leg. arbetsterapeut, Folke Bernadottehemmet, Uppsala

11. Lära med lek och bild - en lekmetod för barn med neurologiska funktionshinder

I lek övas samspel och kommunikation. I vårt arbete som specialpedagoger använder vi därför ofta lek. Barn med funktionshinder har inte samma förutsättningar till lek som barn utan funktionshinder. Ofta saknar barnet motivation att leka.

Trots sina svårigheter betyder det inte att de inte vill eller behöver leka för sin utveckling. Precis som andra barn utvecklas de genom leken. Skillnaden är att de kan behöva vuxenstöd och hjälp att påbörja, genomföra och avsluta en lek.

Presentatör: Hillevi Törmä, Specialpedagog, Folke Bernadottehemmet, Uppsala.

Anna Ås, Specialpedagog, Folke Bernadottehemmet, Uppsala.

Ingela Stenqvist-Noren, Specialpedagog, Folke Bernadottehemmet, Uppsala

12. AKK – Autism: kommunikationsutveckling med stöd av talande hjälpmedel

Det här är ett forskningsprojekt som syftar till att maximalt utnyttja modern metodik för AKK (Alternativ och Kompletterande Kommunikation) för att stödja barn med autism i deras språkliga och kommunikativa utveckling. Projektet som finansierats av Handikappkommittén i Västra Götalandsregionen genomfördes i samverkan mellan DART – Västra Sveriges kommunikations- och dataresurscenter och två av Handikappförvaltningens habiliteringsteam i Göteborg.

Presentatör: Gunilla Thunberg, Leg. logoped, Doktorand i lingvistik, DART –

Västra Sveriges kommunikations- och dataresurscenter, Göteborg

Anna Carlstrand, Leg. logoped, Habiliteringen Centrum, Göteborg

13. Hästberg, Dalarna, Länsresursteam för barn med hörselnedsättning/dövhet

En beskrivning av hur Dalarnas hörselvård 0-7 år har valt att utforma sin information / utbildning till familjer och nätverk - en form av basutbildning.

Inom resursteamet finns Hästberg, en specialpedagogisk enhet för barn 3-6 år med 9 platser. Knuten till enheten är även en ambuleraande specialpedagog, kurator och psykolog.

Presentatör: Christina Norbäck, Specialpedagog, Specialpedagogiska enheten Hästberg, Falun. Kerstin Schultz, Enhetschef Hästberg, Falun

14. Neuropsykiatriskt team för barn och ungdom – utvärdering av ett samverkansteam

En beskrivning av hur Dalarnas hörselvård 0-7 år har valt att utforma sin information / utbildning till familjer och nätverk - en form av basutbildning.

Inom resursteamet finns Hästberg, en specialpedagogisk enhet för barn 3-6 år med 9 platser. Knuten till enheten är även en ambuleraande specialpedagog, kurator och psykolog.

Presentatör: Sara Maripuu, Leg. sjukgymnast, Teamsamordnare, NP-teamet, Växjö. Marie O'Neill, Barnpsykiater, NP-teamet, Växjö

15. Vad önskar föräldrar till skolbarn med autism hjälp med?

I samband med omorganisation av autismverksamheten inom Handikapp & Habilitering i Stockholm gjorde Autismcenter Syd en enkätförfrågan till samtliga föräldrar centret har kontakt med. Syftet var dubbelt, dels att få en tydligare överblick över vilka problemområden som föräldrar upplever som mest angelägna att få hjälp med för att kunna prioritera och utforma våra insatser på ett så bra sätt som möjligt, dels att genom att ställa frågor göra det tydligare för familjer vilka problemområden vi kan hjälpa till med.

Presentatör: Marjana Tornmalm, Leg. logoped, Autismcenter Syd, Stockholm

16. Autismforum – ett kunskapscenter för autism och Aspergers syndrom

Autismforum samlar, bearbetar och sprider kunskap om autism, framför allt genom en webbplats, www.autismforum.se, ett bibliotek samt föredrag. De viktigaste målgrupperna är anhöriga, yrkesgrupper som möter personer med autism i sitt arbete samt personer som själva har en diagnos. Att öka kunskapen hos målgrupperna är en del av habiliteringen.

Presentatör: Eric Zander, Koordinator, Handikapp & Habilitering, Stockholm. Katarina Kindwall, Informatör, Handikapp & Habilitering, Stockholm

17. Själständighet, oberoende och delaktighet hos unga med fysiska funktionshinder

Unga personer med funktionshinder befinner sig i en betydelsefull fas i livet. På tröskeln till vuxenlivet är självständighet, oberoende och delaktighet i vardagliga aktiviteter viktiga aspekter. Dessa aspekter är också viktiga utifrån arbetsterapeutens perspektiv men vad gäller unga med funktionshinder är de sparsamt beskrivna i litteraturen.

Presentatör: Ulla Utterfors, Leg. arbetsterapeut, Barnhabiliteringen, Halmstad

18. Aktiv med dator – möjligheter för personer med rörelsehinder

Projektet "Aktiv med dator" drivs av Hjälpmedelsinstitutet. Det är finansierat med medel från Allmänna arvsfonden. Målet med projektet är att sammanställa och ge ut ett utbildningsmaterial om utprovning och träning av datorhjälpmedel för personer med funktionshinder. Det finns också en webbportal där brukare kan finna information som kan underlätta för dem att kunna vara aktiva i samhället genom datoranvändning. Materialet består av boken "Aktiv med dator – möjligheter för personer med rörelsehinder" och webbportalen "Aktiv med dator".

Presentatör: Maria Borgestig, Leg. arbetsterapeut, Folke Bernadottehemmet, Uppsala.
Ulla Ekeberg, Leg. arbetsterapeut, DAHJM, Dataresurscenter, Lund

19. På lek och allvar. Förberedelse inför undersökning/behandling

Barn med neurologiskt betingade funktionshinder kan ha ett rörelsehinder och/eller deras kognitiva förmåga kan vara nedsatt. De kan ha svårigheter med att förutse händelseförloppet, vad som är början och vad som är slutet. Ett överflöd av verbala instruktioner kan vara svåra att ta till sig, då de minns lösryckta detaljer och saknar helheten. De kan ha svårighet med att vidmakthålla uppmärksamhet över tid. Förberedelser och möjligheter till bearbetning behöver anpassas. Bemötandet är viktigt. Det är extra viktigt med tid, lugn och ro, enkelt bildmaterial med tydlig struktur och att repetera flera gånger. Leken har stor betydelse både innan händelsen och för att bearbeta det som skett.

Presentatör: Eva Stagling, Leg. sjuksköterska, Folke Bernadottehemmet, Uppsala.
Bella Joelsson, Fritidspedagog, Folke Bernadottehemmet, Uppsala.
Maria Lindholm, Barnundersköterska, Folke Bernadottehemmet, Uppsala.
Pia Forslund, Undersköterska, Folke Bernadottehemmet, Uppsala.

20. Anpassning av utemiljö – i stort som smått

Barn- och ungdomshabiliteringen Mariedal ligger i utkanten av Vänersborg. Det byggdes i början av 80-talet och genom åren har mycket gjorts för att anpassa innemiljön till barn och ungdomar med funktionshinder. Nu är även utemiljön anpassad för att användas av barn och familjer, av kortids och förskola/skola samt för att ge tips och idéer till små förändringar som är lätta att göra i "vanliga" miljöer.

Presentatör: Mia Larsson, Leg. arbetsterapeut, Habiliteringen Mariedal, Vänersborg.
Christina Svanström, Specialpedagog, Habiliteringen Mariedal, Vänersborg

21. Motiverande motorisk träning för barn i mindre grupper - en instruktionsfilm

Den motoriska träningen på Folke Bernadottehemmet har i huvudsak skett under ledning av sjukgymnast. I samband med återgång till ordinarie skola vet vi av erfarenhet att kunskapsbrist råder om hur den motoriska träningen kan utföras på ett lustfyllt och ändamålsenligt sätt.

Syftet med denna film är att överföra kunskap om motorisk träning på ett lustfyllt och stimulerande sätt till personer som finns i barnets närmiljö.

Presentatör: Eva Gåve, Leg. sjukgymnast, Folke Bernadottehemmet, Uppsala

22. Fysisk aktivitet hos barn med Down syndrom – en deskriptiv studie

Fysisk aktivitet är en viktig faktor för god hälsa. Syftet med denna studie var att beskriva den fysiska aktiviteten hos skolbarn med Down syndrom.

Den här studien visade att det går att mäta den fysiska aktiviteten, hos barn med Down syndrom, med stegräknare.

Presentatör: Marlene Dufvenberg, Leg. sjukgymnast, Barn- och ungdomshabiliteringen, Linköping

23. Muskulär uthållighet hos barn med CP hemiplegi

Många barn med cerebral pares (CP) har svårt att gå. En bidragande orsak kan vara nedsatt muskulär uthållighet. Det är viktigt att förstå orsakarna till muskulär svaghet för att kunna träna på ett meningsfullt sätt. Många olika faktorer kan bidra till nedsatt muskelfunktion efter den tidiga skadan på hjärnan.

Syftet med studien var att undersöka muskulär uthållighet av knästräckarna i en grupp av barn med CP hemiplegi och i en grupp av barn utan kända motorisk problem.

Presentatör: Barbro Larsson, Leg sjukgymnast, Med. Dr., Barn- och ungdomshabiliteringen, Linköping

24. Mungympa – en träning för barn med ätsvårigheter i en sensorisk miljö

Att visa hur en sensorisk miljö kan stödja behandling som syftar till att balansera över och underkänsligheten i munnen så barnet kan äta all typ av mat.

Matlaget är ett multiprofessionellt team som behandlar barn med ätsvårigheter. I arbetsterapeutens uppgifter ingår att observera och behandla överkänslighetsreaktioner hos barnet. Barnets föräldrar och teamets medlemmar samarbetar för att förbättra barnets ätförmåga. Lektorier, Snozelenmetodik och Sensory Integrationsteori har använts för att sätta samman ett behandlingstillfälle.

Presentatör: Maria Bosaeus, Leg. arbetsterapeut, Folke Bernadottehemmet, Akademiska Barnsjukhuset, Uppsala

25. Tachikawapedagogik - en Japansk grundläggande rörelsepedagogik

Tachikawametoden är en grundläggande rörelsepedagogik för barn/ungdomar/vuxna med grava rörelsehinder. Metoden/förhållningssättet syftar till att via en grundläggande rörelsepedagogik lära barnen utveckla viktiga funktioner och motorik. Funktioner, som är grunden till välbefinnande. Barn, som deltagit i Tachikawametoden, är framför allt barn med cerebral pares eller neurologiska sjukdomar orsakat av hjärnskada. Metoden är utvecklad i Japan och Hästberg är en av de första enheterna i Sverige som systematiskt lärt sig denna pedagogik.

Presentatör: Birgitta Bendtsen, Leg. sjukgymnast, Specialpedagogiska enheten Hästberg.
Inga Svan, Barnsjuksköterska, Specialpedagogiska enheten Hästberg, Falun.
Kerstin Schultz, Enhetschef, Specialpedagog, Specialpedagogiska enheten Hästberg, Falun.
Asako Ishii-Barkman, Specialpedagog, Tachikawapedagog, Mokasinens särskola, Stockholm

26. Funktionsinriktad Musikterapi hos barn med Developmental Coordination Disorder, DCD

Effekt av Funktionsinriktad Musikterapi, FMT hos barn med Developmental Coordination disorder, DCD och liknande svårigheter. En explorativ fallstudie i single case form.

Syftet med denna studie var att se om fem barn, 5 till 9 år gamla, med Developmental Coordination Disorder, DCD, och liknande svårigheter påverkades av en behandlingsperiod med Funktionsinriktad Musikterapi, FMT.

Presentatör: Lena Haglund Andrén, Leg. sjukgymnast, Dipl. musikterapeut enligt FMT, Barn- och ungdomshabiliteringen, Uppsala

INFORMATION

Plats

Aros Congress Center i Västerås

Pris

Konferensdeltagande 1 800 kr exkl moms och hotell. I konferensavgiften ingår kaffe båda dagarna, middag den 11 maj och lunch den 12 maj.
Konferensen består av föreläsningar, seminarier och posters samt en utställning av hjälpmedel.

Inregistrering

Torsdag 11 maj kl 10:00-12:00. Posterutställningen startar kl 10:00.

Måltider och kvällsarrangemang

Förmiddags- och eftermiddagskaffe samt frukt serveras i anslutning till Stora kongresshallen. Middag med asiatisk meny och kvällsarrangemang den 11 maj äger rum i Aros Congress Centers kongressrestaurang.

Lunch den 12 maj serveras i Aros Congress Centers kongressrestaurang.

Vin- och ölbiljetter

Vin- och ölbiljetter till middagen säljes vid informationsdisken under registreringen samt vid kaffepausen, 14:30-15:15.

Pris: 50 kr

Hotell

Hotell bokas på konferensanmälan. De flesta hotellen ligger inom 4-5 minuters gångpromenad från Aros Congress Center.

Aros Congress Center

Besöksadress: Munkgatan 7, Västerås. Endast 150 meter från järnvägsstationen.

Tåg: Till och från Stockholm, minst en gång per timme.

Restid Stockholm-Västerås är 53 minuter.

Bil: Vägbeskrivning finns på www.acc.se. Parkeringshus i anslutning till anläggningen med 1500 platser.

Flyg: Västerås flygplats, 10 minuter från city med taxi eller buss.

Tillgänglighet

Om du använder rullstol kontaktar du informationen på Aros Congress Center, plan 2, när du kommer, 021-10 11 00. Då får du information om hur du kan ta dig runt i konferensanläggningen.

Kontakt

Konferens- och hotellbokning: Lotta Orrholm, Kongressbyrån, Aros Congress Center

Tel 021-10 11 67, E-post congress@acc.se

Övriga frågor: Margareta Adolfsson, projektledare, Landstinget Dalarna (information om innehåll)

Tel 070-203 93 06, E-post margareta.adolfsson@ltdalarna.se

Monica Eriksson, Landstinget Västmanland (information av allmän art)

Tel 021-17 60 47, E-post monica.h.eriksson@ltv.se